

Наталія Солонська

НАУКОВІ ЗАХОДИ ЯК НАПРЯМ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО КОМІТЕТУ СЛАВІСТІВ (2005–2014)

Український комітет славистів (далі – УКС) є науковою організацією. У числі національних комітетів інших країн УКС входить до Міжнародного комітету славистів (далі – МКС), що належить до системи просвітницьких організацій ЮНЕСКО. МКС засновано в Белграді, в 1955 р.¹ У 1957 р. – УКС.

На початковому етапі створення національних комітетів славистів їх діяльність було спрямовано на підготовку до міжнародних славистичних форумів. Ці соціально-комунікаційні інституції можуть виконувати функції, спрямовані на підвищення загального рівня гуманітарної науки, зміцнення комунікаційних зв'язків між ученими різних країн, поширення знань серед широкого загалу, просвітницькі акції тощо.

“УКС – науковий орган, що координує розвиток слов'янознавства в УРСР. Засн. 1957 при Президії АН УРСР. С. У. к. сприяє розвитку творчих зв'язків укр. славистів зі слов'янознавчими установами СРСР і зарубіжних країн, проводить підготовку в УРСР до міжнар. з'їздів славистів, публікує доповіді, тематичні збірники, разом з н.-д. установами і вузами організовує респ. конференції славистів. До складу С. У. к. входять провідні укр. славісти – фахівці з мовознавства, літературознавства, історії, фольклористики. С. У. к. очолювали академік АН УРСР Л.А. Булаховський (1957–61), академіки АН СРСР М.Т. Рильський (1961–64) та І.К. Білодід (1964–81). З 1981 голова С. У. к. – акад. АН УРСР В.М. Русанівський <...>”².

УКС тісно співпрацює з МКС та іншими національними комітетами славистів, здійснює підготовку до з'їздів славистів; керівник УКС бере участь у розробці тематики і програми з'їздів, інформує науковий загал

¹ *Международный комитет славистов*, [електронний ресурс], режим доступу: <http://dic.academic.ru/dic.nsf/ruwiki/1560258>.

² *Нормативні акти НАН України. Про Український комітет славистів*, [електронний ресурс], режим доступу: <http://www1.nas.gov.ua/infrastructures/Legaltexts/nas/2005/regulations/Pages/256.aspx>; *Концепції культури в історії української гуманітарної думки XIX–XX століть: колектив. моногр.*, С. Бушак [та ін.] (НАН України, Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського, Український комітет славистів), К. 2007, 208 с., (Комплексне дослідження духовної культури слов'ян; вип. 3).

про стан справ щодо підготовки до форумів; видає наукові збірники доповідей до з'їзду; керує діяльністю делегації на форумі; публікує звіти у науковій пресі, чим звітує про свою роботу. Це є темою окремої публікації.

Перші міжнародні наукові конференції УКС було організовано за головування академіка НАН України В. Русанівського³. Чималих зусиль було докладено тодішнім ученим секретарем Комітету кандидатом філологічних наук В. Захаржевською⁴.

Науково-організаційна і науково-просвітницька діяльність УКС піднялася по зростаючій експоненті, набула нових творчих форм, починаючи з 2005 р., коли головою УКС було обрано академіка НАН України О. Онищенко. Він сформулював власну програму УКС, запропонував своє бачення, свою сучасну концепцію роботи Комітету, що привело до трансформації динаміки розвитку і форм діяльності організації. Це відповідає міждисциплінарному характеру розвитку науки, вимогам часу, змінам напрямів слов'янознавства як наукової дисципліни; стимулює її подальший розвиток.

Завдячуючи креативним підходам, нині УКС відіграє роль інтердисциплінарного славистичного координуючого центру країни (славистичні, філологічні, фольклористичні, історичні та ін. дослідження)⁵.

За останні десять років УКС перетворився на центр міжнародних і соціальних комунікацій. Між 1995 р., коли побачила світ праця “Відродження мов і культур західних та південних слов'ян в Україні: зб. ст.” (НАН України [та ін.]; [ред. кол.: голов. ред. В. Русанівський [та ін.]] і науковим збірником “Слов'янські обрії”, що заснований з ініціативи О. Онищенко та інших членів УКС, пройшло понад 10 років. Культурно-просвітницьким центром НБУВ було запроваджено практику випуску тез славистичних конференцій, каталогів супровідних книжкових виставок; здійснювалася напружена робота з підготовки заходів, з формування колективу учасників, аудиторії, програм⁶.

³ *Комплексне дослідження духовної культури слов'ян*, В.М. Русанівський [та ін.]; упоряд. В.О. Захаржевська; відп. ред. І.М. Юджін (НАН України, Український комітет славистів), К. 2004, 168 с.; *Славистичні науково-освітні центри в Україні (вчора – сьогодні – завтра)*: матеріали Всеукр. науково-практ. конф. (м. Київ, 25–26 трав. 1994 р.) (НАН України [та ін.]); редкол.: В.М. Русанівський (відп. ред.) [та ін.], К. 1995, 107 с.

⁴ Захаржевська Вікторія Олександрівна, [електронний ресурс], режим доступу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=15760/.

⁵ Онищенко О.С.

⁶ Н.Г. Солонська, *Книжкові виставки як напрям науково-бібліографічної діяльності Українського комітету славистів та Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (2005–2014)*, Славистична збірка, вип. 1: Збірка статей за матеріалами Перших Міжнародних наукових Соханівських читань (м. Київ, 18 листопада 2014 р.), за редакцією

УКС здійснює інтенсивну та різноманітну наукову діяльність: організовує міжнародні та всеукраїнські наукові конференції, наукові читання, круглі столи, презентації наукової літератури та ін. Мета наукових заходів, які організовує УКС спільно зі своїми постійними партнерами і де базовою організацією виступає Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського, – розв’язання наукових проблем у галузі слов’янознавства, пропагування серед наукової спільноти та широких кіл громадськості наукових ідей, непересічності національних культур слов’янських народів, насамперед, власної багатой, різнобарвної української культури; формування і підтримка довіри цільових аудиторій.

Концепція діяльності УКС визначається: теоретичним комплексом основоположних ідей, принципів, правил, що визначають її цілі, засоби,

Д. Гордієнка та В. Корнієнка (НАН України, Інститут української археографії і джерелознавства ім. М.С. Грушевського), К. 2015, с. 167–181; Н.Г. Солонська, *Науково-просвітницька діяльність бібліотек: аспекти формування комунікаційних зв’язків*, Наукові праці Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського, К. (НБУВ) 2005, вип. 14, с. 702–717; А.С. Онищенко, Д. Айдачич, Н.Г. Солонська, *Центр українсько-сербського співробітництва: аспекти створення, перспективи досліджень*, Библиотеки национальных академий наук: проблемы функционирования, тенденции развития: науч.-практ. и теор. сб., К. (НБУВ) 2005, вып. 3, с. 335–344; Н.Г. Солонська, *Міжнародна наукова конференція “Слов’янство і національно-культурні процеси ХХІ століття”*, Бібліотечний вісник 3 (2006) 56–58; Н.Г. Солонська, *Бібліотека ХХІ століття як центр культурного взаимообогащення*, Библиотечная деятельность в условиях культурного и языкового разнообразия (из опыта работы библиотек Содружеств Независимых Государств): сб. ст.; Рос. гос. б-ка; Отдел межбибли. взаимодействия с б-ками России и стран СНГ, Москва (Пашков дом) 2009, с. 137–151; Н.Г. Солонська, *Креативний інформаційний ресурс у контексті соціальних комунікацій*, Соціальні комунікації сучасного світу: матеріали Першої Міжнар. конф., 19–20 лют. 2009 р., 3. (Вид-во Криворізького навчального центру Одеської юридичної академії) 2009, с. 313–316; Н.Г. Солонська, *Культурно-просвітницька діяльність національної бібліотеки: нова парадигма комунікаційної стратегії*, Соціальні комунікації в стратегії формування суспільства знань: матеріали Міжнар. наук. конф., 26–27 лют. 2009 р.: у 2 ч., ч. 2, X. 2009, с. 3–5; Н.Г. Солонська, М.А. Філіпович, *До Дня слов’янської писемності і культури (міжнародні наукові конференції “Слов’янський світ у культурному просторі ХХІ століття” і “Тарас Григорович Шевченко в слов’янському світі”*, Вісн. НАН України 9 (2014) 72–77; Н.Г. Солонська, *Міжнародна наукова конференція “Слов’янський ідентитет: спільні коріння і спільне майбутнє – парадигма ХХІ століття”*, Бібліотечний вісник 4 (2009) 49–53; Н. Г. Солонська, *Київська філологічна школа і Володимир Перетц (до 140-річчя від дня народження вченого)*, Бібліотечний вісник 3 (2010) 70–72; Н.Г. Солонська, *Рекламно-презентаційна діяльність національних бібліотек: концепція і моделі*, “Львівська національна наукова бібліотека України імені В.І. Стефаніка: історія і сучасність”: доп. та повід. Міжнар. наук. конф.; Львів, 28–30 жовт. 2010 р., Л. 2010, с. 57–61; Н.Г. Солонська, *Основоположні принципи культурно-просвітницької діяльності національних бібліотек*, Формування Всеукраїнського інформаційного ресурсу з психолого-педагогічних питань та освіти: сучасний стан та шляхи розвитку (22–24 вер. 2010 р.): матеріали Міжнар. науково-практ. конф., К. 2010; Н.Г. Солонська, *День слов’янської писемності і культури – 2010*, Слов’янські обрії 4 (2011) 347–353.

аргументи, систему ефективності; інформаційно-аналітичних та процедурно-технологічних дій, що передбачає створення проектів і програм, спрямованих на гармонізацію стосунків УКС з Урядом, урядовими та адміністративними структурами, депутатським корпусом, дипломатичними інституціями, установами НАН України, медійним посередником (газети, радіо, телебачення); міжнародними (при підготовці, зокрема, міжнародних конференцій) та громадськими організаціями, вищими навчальними закладами, бібліотеками, музеями, творчими спілками, широкими колами громадськості, діаспорними організаціями та ін.

УКС бере участь у програмах, які здійснюють міжнародні та вітчизняні організації та співтовариства; його діяльність спрямована на реалізацію системних заходів із пропаганди досягнень, науково-методичного досвіду, сервісів, партнерських можливостей. Усім проектам УКС притаманна комплексність.

Проблематика порушуваних на конференціях тем відповідає концепції комісій МКС, а саме: лексикологія та лексикографія; слов'янське словотворення; лінгвістична та літературознавча текстологія; соціолінгвістика; фразеологія; ономастика; історія славистики; поетика та стилістика; термінологічна проблематика; бібліографія; літературознавство; середньовічні слов'янські культури; балто-слов'янські відносини; фольклор; емігрантознавство, народознавство тощо⁷.

Системний підхід дозволяє розглядати регулятивно-креативні функції УКС як елемент культури загалом, а культуру як багатовимірний феномен у різних пізнавальних перспективах.

При проведенні наукових заходів обов'язкова організація книжкових, у разі потреби розкриття теми, – ідеографічних виставок, виставок рукописних, архівних, документів, аркушевих матеріалів тощо⁸.

Експозиції є розкриттям фондів НБУВ, по суті їх презентацією. Фонд Бібліотеки нині нараховує понад 15 млн. од. зб. У ньому представлено глибокий історичний зріз, починаючи з глаголичних рукописних книг IX ст. Потужний слов'янський фонд представлений літературою білоруською, болгарською, македонською, польською, сербською, словацькою, словенською, російською, українською, хорватською, чеською та ін. мовами. Формуються повнотекстові бази книжних колекцій слов'янськими мовами.

⁷ Б. Станкович, *Славистические организации – состояние и перспективы*, Славистика 14 (2010) 375–377; И. Поспичил, *О международных организациях, изучающих славянский ареал*, Славистика 14 (2010) 372–375.

⁸ Н.Г. Солонська, М.А. Філіпович, *Op. cit.*

УКС та НБУВ вдалося сформувати дружнє комунікаційне коло слов'янознавців з усього світу. Від камерних конференцій, в яких брали участь достойні, але нечисленні учасники, УКС та НБУВ вийшли на значно якісніший рівень, що дає проєкцію стану розвитку слов'янознавства в нашій країні та поза її межами. Кількість доповідей зросла до 310. Посилена увага приділяється координаторами міжнародним науковим зв'язкам, залученню до заходів іноземних учених.

Координатори славистичних наукових заходів – структури НБУВ: Культурно-просвітницький центр (2003–2013); Відділ зарубіжної україніки та Інститут рукопису (2014); Інститут рукопису (2015). Координаторами і модераторами заходів розробляються програми, сценарії умов, інструментарій комунікацій та ін.

У міжнародних наукових славистичних заходах беруть участь учені з Австрії, Білорусі, Болгарії, Канади, Македонії, Німеччини, Польщі, Росії, Сербії, Словаччини, Туреччини, України, Хорватії; співробітники тих наукових структур, які займаються слов'янознавчими та славистичними проблемами: мовознавці, фольклористи, літературознавці, історики, археологи; останнім часом до цього ряду додалися культурологи, богослови, релігієзнавці, бібліотекознавці, книгознавці, мистецтвознавці, психологи, педагоги та ін.

Постійні установи-учасники славистичних заходів: НАН України; Український комітет славистів; Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського; установи НАН України: Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М.Т. Рильського; Інститут української мови; Інститут мовознавства імені О.О. Потебні; Український мовно-інформаційний фонд; Інститут археології; Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка; Інститут історії України; вищі навчальні заклади: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Інститут філології (кафедри теорії літератури і компаративістики та історії). При проведенні деяких заходів цей ряд змінюється і розширюється. Так, залучаються урядові, громадські організації тощо. Наприклад, у 2009 р. – товариство “Україна – Болгарія”; 2011 р. – Переяслав-Хмельницький державний педуніверситет імені Григорія Сковороди та Голосіївська районна в м. Києві Держадміністрація; 2012 р. – Рівненська облдержадміністрація; 2010 р. – Міжнародний комітет славистів; Комісія зі слов'янського словотворення при МКС.

У вищеназваних наукових заходах УКС беруть участь керівники вищого рангу, провідні вчені; лауреати високих урядових премій; представники дипломатичного корпусу; іноземні вчені.

УКС на базі НБУВ, як головній науковій організації НАН України з відзначення Дня слов'янської писемності і культури, було проведено такі

міжнародні наукові конференції: у 2004 р. – “Слов’янські культури XIX–XX століття: стан і перспективи”; в 2005 р. – “Проблеми етносоціального і етнокультурного розвитку Київської Русі і слов’янський світ”; 2006 р. – “Слов’янство і національно-культурні процеси XXI століття”; 2007 р. – “Слов’янське слово і культура в контексті світового розвитку”; 2008 р. – “Слов’янство і міжкультурний діалог”; 2009 р. – “Слов’янський ідентитет: загальні коріння та спільне майбутнє – парадигма XXI століття”; 2010 р. – XII Міжнародна конференція Комісії зі слов’янського словотворення при Міжнародному комітеті славистів “Відображення історії культури народу зі слов’янського словотворення” та Міжнародна наукова конференція “Славистика: образи минулого та нова історична ситуація”; в 2011 р. – “Слов’янознавство XXI століття: тенденції інтеграції та диференціації”; в 2012 р. – “Традиції слов’янської писемності і культури: трансформації в XXI столітті” та “Міжкультурний діалог слов’янських спільнот Центральної і Східної Європи”, Засідання Українського комітету з вивчення слов’янських культур Комісії з дослідження слов’янського фольклору при Міжнародному комітеті славистів та Комісії з наукових досліджень країн Центральної та Східної Європи при Міжнародній організації з народної творчості (IOV) (на території Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України); 2013 р. – “Сучасна славистика: ключові проблеми та тенденції розвитку”; 2014 р. – “Слов’янський світ у культурному просторі XXI століття”. Впродовж 2005–2014 рр. – 13 міжнародних наукових конференцій.

Наведемо кілька прикладів інших наукових заходів. Гучний розголос викликала наукова конференція “Українсько-сербські історико-культурні взаємозв’язки”, в якій взяли участь і представники Посольства Сербії в Україні, і сербські вчені. Особливий інтерес викликав підготовлений співробітниками НБУВ каталог книжкової виставки із фондів НБУВ.

У 2006 р. в НБУВ згідно з Указом Президента України “Про вшанування пам’яті Сергія Єфремова” та Розпорядженням Президії НАН України відбулася наукова конференція “Сергій Єфремов – український учений і громадсько-політичний діяч та історія національного відродження”.

До заходу було підготовлено книжкову виставку “Сергій Єфремов – український учений і громадсько-політичний діяч (до 130-річчя від дня народження)”, в якій представлено унікальні документи із фондів НБУВ: монографії, наукова періодика, праці С. Єфремова; архівні матеріали.

Неабиякий інтерес, особливо бібліотекознавців і бібліотекарів, викликало засідання круглого столу “Білоруська бібліотечна наука та бібліотеки

на сучасному етапі”. З доповіддю “Національна бібліотека Білорусі: історія, стан і перспективи розвитку” виступив генеральний директор Національної бібліотеки Білорусі, д-р пед. наук Р. Мотульський. Було представлено відеофільм “Національна бібліотека Білорусі”.

Відбулися книгознавчі читання, присвячені видатному українському літературо- та книгознавцю С. Маслову; 26 березня 2009 р. до 200-річчя від дня народження видатного російського та українського письменника М. Гоголя пройшла Міжнародна наукова конференція “Микола Гоголь і світ ХХІ століття”.

Новими складовими на цій конференції була дистанційна інтернет-презентація відділу історії української книги Бібліотеки української літератури в Москві та проект віртуального музею “Микола Васильович Гоголь у фондах НБУВ”.

У конференції взяло участь близько 100 учасників. 32 доповідачі. Із них: 2 академіки; 1 чл.-кор.; 6 докторів наук; 14 канд. наук; 3 аспіранти; студенти. Керівний склад: 12 осіб.

У листопаді 2009 р. в НБУВ відбувся круглий стіл “Українська генеалогія: династія Тулубів”. Організатори: НАН України; НБУВ; УКС; було презентовано збірку досі невиданих поезій Зінаїди Тулуб “Стихи моей молодости”; відкрито книжкову виставку “Українська генеалогія: династія Тулубів”.

Цікавий склад учасників зібрав і круглий стіл “Київські філологічні школи і Володимир Перетц (до 190-річчя від дня народження)” (лютий 2010 р., НБУВ). У засіданні взяло участь 32 дослідниці; 27 доповідачів. Із них: академіків – 1; членів-кореспондентів – 3; докторів наук – 10; кандидатів наук – 11.

Результатом ґрунтовного наукового дослідження було повідомлення завідуючої відділом стародруків та рідкісних видань НБУВ, д. і. н. Г. Ковальчук про рідкісні примірники праць В. Перетца у фондах відділу, яким вона керує. Було запропоновано перевидавати ці важливі для науки праці.

Культурно-просвітницький центр НБУВ як координатор конференції підготував і стендові доповіді І. Поспішила (Брно, Чеська Республіка); Л. Раденковича (Белград, Сербія); К. Eimermacher (Німеччина) (мовами оригіналів). Доповіді у вигляді окремих брошур поповнили фонд НБУВ.

Дедалі більше на традиційних конференціях до Дня слов’янської писемності і культури стало доповідей, присвячених бібліотекам слов’янських країн, слов’янським фондам бібліотек світу, слов’янській книзі як витвору наукової думки.

Уперше в рамках Днів слов'янської писемності було проведено круглий стіл “Видавнича діяльність і книгорозповсюдження в слов'янських країнах” (наук. кер. – президент Української асоціації видавців та книгорозповсюджувачів О. Афонін; учений секретар – доц. Української академії друкарства, к. і. н. Н. Черниш). Голова Науково-видавничої ради НАН України, директор Головної обсерваторії України НАН України, акад. НАН України Я. Яцків у своєму виступі дав принципову оцінку науково-видавничій діяльності НАН України.

Виділимо і науково-просвітницький захід, присвячений виходу в світ нового оригінального видання книги фундатора білоруського історичного роману, відомого письменника, сценариста і драматурга Володимира Короткевича (Уладзіміра Караткевича) “Дике полювання короля Стаха”, вперше перекладеної паралельно англійською, російською, українською мовами (2011 р.). Організатори: Посольство Республіки Білорусь в Україні, НАН України, УКС, НБУВ. Координатори: Культурно-просвітницький центр; Відділ міжнародної організації та зарубіжних зв'язків НБУВ.

Перед присутніми виступили представники Посольства Республіки Білорусь в Україні, білоруського земляцтва, провідні науковці з установ та викладачі вищих навчальних закладів столиці України.

Зі значної кількості високофахових доповідей, оприлюднених на наукових заходах назвемо хоча б кілька програмних: “Теоретичні аспекти вивчення етнічної історії Київської Русі” (П. Толочко); “Київська Русь як етнокультурне явище” (М. Попович); “Софійні витоки статусу Слова в киеворуській традиції” (С. Кримський); “Рівноапостольні Кирило і Мефодій та Рим IX століття” (Д. Степовик); “Спільні проекти наукового співробітництва сербських та українських дослідників XXI ст.” (Д. Айдачич); “На сторожі виваженого і гармонійного” (Н. Шумило); “Слов'янська спадщина у фондах Інституту рукопису НБУВ та її дослідження” (Л. Дубровіна); “Українська комп'ютерна лексикографія на тлі слов'янізації” (В. Широков); “Славістична фольклористика в Україні: сучасні проблеми” (Л. Вахніна); “Книгознавча діяльність Івана Огієнка в українській історико-культурній парадигмі” (Н. Черниш); “Українсько-південнослов'янські лексичні паралелі як джерело реконструкції ранньої історії слов'янських племен” (Г. Півторак); “Створення «Етимологічного словника української мови» – важливий етап порівняльно-історичного вивчення слов'янської лексики” (Т. Лукінова); “Проблема історичних і культурних взаємозв'язків слов'янських народів у довідково-біографічній літературі слов'янського світу” (В. Попик); “Динамика и стабильность лексических

и словообразовательных систем славянских языков” (Є. Карпіловська); “Микола Гоголь і велика польська еміграція (проблеми вивчення)” (П. Михед); “Утопія і антиутопія в художній фантастичній літературі другої половини ХХ ст.” (В. Захаржевська) та багато ін.

У наукових заходах, що організовував УКС спільно з НБУВ, брали участь такі провідні вчені: академіки НАН України – М. Жулинський, Б. Олійник, Я. Ісаєвич, І. Курас, М. Попович, П. Толочко, В. Широков, Я. Яцків; члени-кореспонденти: Л. Дубровіна, Н. Клименко; доктори історичних наук – Г. Боряк; М. Гримич, О. Гуржій, Я. Дашкевич, В. Ричка, В. Студінський; д. мист., д. богослов. наук Д. Степовик; доктори філологічних наук: Є. Карпіловська, Ю. Пелешенко; П. Рудяков; І. Стоянов; Е. Стоянова, Л. Шевченко, І. Ющук; проф. кафедри міжнародних відносин і дипломатичної служби факультету міжнародних відносин Львівського національного університету ім. І. Франка Р. Лубківський та багато ін.

Якщо проаналізувати заходи за науковими спрямуваннями, то, звичайно, найбільший відсоток припадає на царицю слов’язознавства – мовознавство; значний відсоток доповідей з проблем фольклористики; далі – історія славістики, літературознавство.

Динаміку розвитку українського слов’язознавства ілюструють доповіді учасників форумів, за якими простежується процес трансформації досліджень, наукових інтересів, сходження на нові наукові вершини, досягнень, міра активності в наукових заходах.

Наведемо кілька прикладів. *Л. Вахніна*: “Славістична фольклористика в Україні: сучасні проблеми”; “Категорія фольклорного пограниччя в слов’янських контекстах”; “Ідентичність слов’янських народних традицій та сучасна європейська цивілізація”; “Європейський вимір сучасної славістичної фольклористики в Україні”; “Сучасна славістична фольклористика в Польщі”; “Від фольклористики до культурної антропології: нові виміри сучасної народознавчої науки в країнах Центральної та Східної Європи”; “Орест Зілінський як дослідник пограниччя”; “Роль исполнителя в сохранении славянских фольклорных традиций в локальных регионах”; “Діяльність Міжнародної комісії з дослідження слов’янського фольклору при Міжнародному Комітеті Славістів та сучасна славістична фольклористика в Україні” та ін.; *Є. Карпіловська*: “Динамика и стабильность лексических и словообразовательных систем славянских языков” (спільно з Н. Клименко); “Сучасна українська словотворчість у загальнослов’янському контексті”; “Нова Україна в словотвірній номінації: зміни у мовному «кресленні» світу”; “Інтернаціональний

ресурс у сучасній слов'янській номінації: тенденції засвоєння”; “Активні ресурси української номінації та їх слов'янські паралелі”; “Конкурування ресурсів у сучасній слов'янській номінації”; “Вплив глобалізації на фонд інтернаціоналізмів у слов'янських мовах”; *Н. Клименко*: “Збереження національної самобутності слов'янських мов у добу глобалізації”; “Східно-слов'янська фраземіка та її новогрецькі паралелі”; “Слов'янські запозичення в грецьких лексикографічних джерелах”; “Категорія часу в лінгвальних вимірах (на матеріалі східнослов'янських і новогрецької мов”); “Світ Шевченкової поезії новогрецькою мовою”; *С. Менгель* (Німеччина): “Концепт – ментальність – язык: философия языка В. фон Гумбольдта и А.А. Потебни в свете современных лингвистических теорий”; “Украинский переводчик Симон Тодорский и «простой» «русский» язык его переводов с немецкого, изданных в Германии в 1729–1735 гг.”; *О. Онищенко*: “Інформаційне забезпечення розвитку славістики”; “Міждисциплінарний характер славістики: тенденції розвитку”; “Українське слов'язнавство: традиції, здобутки, вектори дослідження”; “Концептуальні та практичні проблеми створення інтегрованого електронного ресурсу слов'янських бібліотечних фондів”; “Українська складова міжнародної славістики”; *В. Попик*: “Проблема історичних і культурних взаємозв'язків слов'янських народів у довідково-біографічній літературі слов'янського світу”; *К. Рогочевська* (Велика Британія): “История русской и славянской коллекции библиотеки Британского Музея по архивным данным (XIX – начало XX ст.)”; *Н. Солонська*: “Книжный фонд Київської Русі та Сербії (IX–XI ст.): спільні витоки в контексті формування бібліотек”; “Спочатку було Слово...”. Остромирове Євангеліє (1056–1057) – слов'янська пам'ятка книжного мистецтва”; “Ядро фондів давніх слов'янських бібліотек як підґрунтя формування слов'янського національного ідентитету”; “Києво-руські бібліотеки як джерело для вивчення науки у X–XII ст. у слов'янських країнах: природознавчий аспект”; “Рукописні книги ймовірного фонду Києво-Софійської бібліотеки XI ст.: бібліографічна модель”; *Д. Степовик*: “Православна ікона у слов'ян: спільна іконографічна основа, окремішні стильові і мистецькі засоби”; “История Вышгородской иконы Богородицы – свидетельство традиционного евразийского святокрадства: Как подаренная Константинополем Киеву византийская икона XI века стала «русской святыней»”; *В. Широков*: “Проект універсальної системи слов'янської лексикографії «Лексика-Славіка»”; *Л. Шевченко*: “Конфесійний стиль у контексті комунікативної компетентності сучасної української літературної мови”; “Кирило-Мефодіївське товариство – ідея слов'янської єдності

в ретроспективі і перспективі: погляд мовознавця”; “Активні процеси в розмовному стилі української мови як вербалізація слов’янського культурного простору і мовної свідомості соціуму”; “Літературна мова в культурній ідентифікації слов’ян: історичний контекст і сучасність”; “Мовна свідомість Зінаїди Тулуб”; “Семантика свободи в лексикографії: слов’янські паралелі”; “Лінгвістична інтерпретація кольорових доміант у сучасних слов’янських мас-медіа” (остання – спільно з Д. Дергачем); “Лінгвістична інтерпретація кольорових доміант у сучасних слов’янських мас-медіа” (спільно з Д. Дергачем); “Семантичні ефекти, проявлені в структурі великих лексиконів”; Колористика в масовій мовній свідомості слов’янських соціумів; “Слов’янська медіалінгвістика: реалії та перспективи” (спільно з к. ф. н. Д. Дергачем) та ін.

За кількістю доповідей на міжнародних славістичних наукових конференціях (2005–2014) – Д. Дергач (4); Дерменджі Омер (Туреччина) – 4; І. Дзира – 4; М. Жулинський – 4; О. Іляді – 4; М. Карацуба – 6; Є. Карпіловська – 9; Н. Клименко – 8; О. Клименко – 6; Г. Ковальчук – 4; Ю. Лабинцев (Росія) – 4; О. Лукашанець (Білорусь) – 5; П. Михед – 6; О. Морозов (Білорусь) – 5; О. Моця – 7; Л. Мушкетик – 7; Т. Мяскова – 6; М. Наєнко – 4; І. Огієнко – 6; О. Онищенко – 10; В. Попик – 4; О. Рабчун – 5; Т. Руда – 6; П. Рудяков – 6; Н. Солонська – 10; Е. Стоянова – 6; В. Студінський – 4; О. Червенко – 4; Н. Черниш – 7; В. Шаблювський – 4; Л. Шевченко – 9; В. Широков – 7; О. Школьна – 7 і т.д.

Подальша мета наукових славістичних конференцій і заходів полягає у розробленні рекомендацій щодо подальшого розвитку спектру славістичних досліджень, рекомендацій зі сприяння глибшому вивченню історії культури слов’янських народів, слов’янського мовознавства, типології та порівняльного мовознавства, історії слов’янських літератур, лінгвокультурним дослідженням, з розв’язання проблем соціокультурної трансформації в світі, періодизації історії світової славістики; з удосконалення провідних методів вивчення слов’янознавства – виокремлення в слов’янських культурах загальних доміант; сприянні дослідженням цивілізаційної, соціокультурної специфіки слов’янського світу; подальшому зміцненню комунікаційних зв’язків зі слов’янськими країнами та співробітництву з різними славістичними центрами світу⁹; розв’язанню цих та значного кола інших наукових проблем.

⁹ Н.Г. Солонська, *День слов’янської писемності і культури – 2010*; Б. Станкович, *Op. cit.*